

NÉPSZABADSÁG ONLINE

Kolláth György: Velencei tükör

Kolláth György | Népszabadság | 2013. július 1. | 18 komment

Marabu rajza

A velencei tükör a minőség márkája. A tükörkép nívója független attól, hogy mit tükröz. Attól is, ha demokratikus kinti szokás: az egyeztetés ellenére és után ideges, talmi hazai ellencsapásaként, görbén trükközni próbálnán(a)k vele. Klasszikus: ne a tükröt hibáztasd, ha benne az orrod ferde. A Velencei Bizottság (VB) és a többi márkás külhoni aktor diagnózisa (kórlapja) a magyar alkotmány(osság)ról orrbavágóan éles és igaz. (Tekintsünk el a többiek név szerinti méltatásától: talán elég egy köszönetnyilvánítás. A velenceiek kiemelését kompetenciájuk, megkerülhetetlenségük indokolja.) Kulcsmondatuk: itthon rendszerszinten iktatják ki az alkotmányos kontrollt, az alkotmányt a politikai játszma eszközévé teszik.

Fedáksári. A VB ítélete dupla nelson a kormányoldalnak (küszködés az erő ellen, melyből nem lehet kijönni), igazolás és elégtétel a rendszerszintű közjogi dúlás kisszámú, értő honi bírálóinak, és prima ok, érv és muníció lehetne a demokratikus jogállam visszaállítását programozóknak. Rendszerszintű+kontroll+játszma!? Hasonlással: cunamit homokozólapát nem kezel, s a bajok végén sehol sincs könnyű kézi irányítás, nincs játéktér. Ehhez képest hümmögés, pártos araszolgatás, politikai ízléspróba, következetlen közbeszéd, ill. a sok kis lépés vagy rendszerbontás dilemmája a napi szómenü.

A hazai (főként egyetemi) alkotmányjogi szakma zöme meghasonlottan ül a babérjain. Ami még rosszabb: fecseg a felszín, hallgat a mély. Három dolgot ideje felismerni s a helyére tenni. 1. A VB elemzése más optikával dolgozik, mint egy honi munka tehetné. 2. A hazai megítélés lépjen túl az itt is baki, ott is bukta kisszerű megközelítésen, és próbáljon eljutni az Alaptörvény (At) gyári hibáinak okáig. 3. Az előbbiekként konklúziójaként érdemes állást foglalni abban, hogy a következő év(ek)ben pusztán közjogi fazonigazítás kell-e, avagy alapjaiban muszáj újra tervezni és rendezni az alkotmányos alapintézményeket, kapcsolatokat és jogokat.

HIRDETÉS

Kolláth György: Velencei tükör

Kolláth György | Népszabadság | 2013. július 1. | 18 komment

1. Uniós és nemzetközi vizsgálódásnak, értékelésnek kötött a mandátuma, adott az optikája. Azt néz(het)ji, hogy mi nem stimmel a magyaroknál a közös(ségi) alapokhoz, értékekhez, vállalásokhoz, az egyezményes standardokhoz képest. Határ a honi szuverenitás, az alkotmány(ozás) alapvetően nemzeti besorolása. A nemzeti hagyomány, érték és érdek. Kezdetben az írott masszát vetik egybe a közös megoldásokkal, összefüggésekkel abban bízva, hogy a tagország úgy is tesz, ahogyan ígéri és írva van. Nem így lett: morális és bizalmi válságot is okozott a pávatánc. De még e helyzetben is fair módon értékelt minden külső aktor: jobbra tartózkodva attól, hogy javaslataival (ki)oktassa a folyton cselező és ellenszegülő fociakadémistát. A bizalom és a türelem elmúltával jött utalás a korrekt, demokratikus és jogállami elvárásra nézve. Itthon – valós országérből – nemcsak mínuszos ágon készülhetett (volna) számvetés, hanem sokkal-vonóval mindenre: múlt, jelenre, jövőre kiterjedően. Így pl. a 2/3 valódi alkotmányjogi természetéről, az alkotmányozás alanyairól, tárgyáról, jogi és más előfeltételeiről, XXI. századi követelményeiről, 20 jogállami évünk zanzájáról. Mi is az alkotmány, mire való és ki által, hogyan formálódik, ill. működik, s az At miért nem ilyen? Mi bizonyítja, hogy sámlit sem készül olyan primitív manufaktúrában, mint ahogy az At.

Kevesen próbálkoztunk (mind)-ezzel: 2010 nyarától igényesen és következetesen. 3 éve tudható: az At közjogilag érvénytelen, a 2/3 nem lehet de facto 3/3, az At-ben ami jó, az nem új, ami új, az nem jó. Szégyenletes a mű, ha a benyújtása után, az érdemi vita előtt rajta a nyomdai hibajelek szerint több mint 700 korrekciót hajtanak végre. Magyarország többet tudna és jobbat érdemel. A külhoni kritikát mennyiségi, minőségi, kodifikációs vetületben százas nagyságrendben haladná meg a feltárt, honi fogyasztásra is alkalmatlan közjogi abszurdum. Semmiből jött az At: ideológiai és pártérdekű önzését kivéve nem tart(ozik) sehová.

2. Hogyan történhetett meg ez az At-vel meg a többi Orbán-pátenssel? Klasszikusan: objektív és szubjektív tényezők „eredményeként”. Másutt, kb. 100 dolgozatban, előadásban az objektív: a „törvényszerű”, tárgyi hibafaktorokat szemléltem. Itt a szubjektív közrehatások minimuma jön. Nem pillanatnyi rövidzárlat, hanem téves áramkör képződött. A kormányzás fősodrat jellemző nivótlanság, erőlködés és dölyf csapta ki az At-nál a biztosítékot. Lehet, hogy még így is képességük legjavát, munkakultúrájuk esszenciáját adták bele a rapid, erőszakos és hályogkóvacs törvényhozók? Bizonyára. Nyeretlen két-három évesek hitték el, hogy gyerekes önzésből, sumák másodszándékából, napi parancskiadásból, kapkodásból, hátrafelé köpködésből, ám míves aprómunka és minőségi közreműködések, egyeztetések híján is kijöhet korszakos mű. Hát nem: ebben és másban sem. F1-es versenyautóra bázíroztak, Záporjóska jött le végtermékként: de még ennek felismerésére is képtelenek és alkalmatlanok. Bukás ez már, tán késleltető elbocsátással. A mindenütt jelen lévő unortodox lekezelés, hozzá nem értés és pofázós, kiosztós, eklektikus, PR-központú munkamorál vezetett ide és tart mindmáig. Bismarck intése: csak az ökör következetes.

3. A VB és kapcsolt társai nyilvánvalóvá tették: az eddigi úton nincs tovább! A honi alkotmány(jog) homicidáját meg kell állítani. Közjogi rombolást előidéző komplex okok ellenében, az At demokratikusan, ámde naivan felkínált s kapásból nyomban visszavert, kiegyezései arcfelvarrása, gyomorszűkítése, a plasztikázás tévút volna. A kakukk nem tud, nem hagy senkit fészket rakni. Árvízi hozzáállás, miniszterelnöki irányítás nem segít. Vízügyes szakember dörmögte félhangosan: jaj, csak nehogy bevesse Orbán még a vízgyűkát is! Demokratikus ellenzékének – igaza, esze és mersze tudatában – markánsnak, karakteresnek, egyszersmind stratégiai látókörűnek kell lennie.

Behódolás, ima nem segít. Tömjénfűstös, káros kamu alkotmány az At? Az. A Biblia felelhet rá: aki kárt okoz háza népének, szelet örököl, és szolgálja lesz a bölcsnek a bolond. A következő év(ek) igazi credója, próbája ez.

* A szerző alkotmányjogász.

A Fórum oldalon megjelenő vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség álláspontját. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a meg nem rendelt kéziratokat rövidítve és szerkesztve közölje a lap nyomtatott vagy online változatában.

Kolláth György: Velencei tükör

Kolláth György | Népszabadság | 2013. július 1. | 18 komment

Címkék: Fórum

Kapcsolódó cikkek: [Gyógyszerek, mellékhatások](#) | [Nem pénzért szül a nő](#) | [Egy hazug legenda nyomában](#) | [Mi lesz az árvíz után?!](#) | [Olvasói levél](#)

Recommend

Be the first of your friends to recommend this.

HIRDETÉS